

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΕΝΟΤΗΤΑ 5

B1 . **ΑΣΚΗΣΗ 1:** «είδα μια ταινία...και ξάπλωσα» (κειμ.3 σελ. 84): Ο συγγραφέας-αφηγητής αφηγείται μία προσωπική εμπειρία του. Καταγράψτε κάποιες λέξεις με τις οποίες διατυπώνονται οι ενέργειες που έκανε ο ίδιος και οι φίλοι του. Τι μέρος του λόγου είναι αυτές οι λέξεις;

.....

Να θυμάμαι ότι : *Το αφηγηματικό κείμενο περιέχει δράση και εξέλιξη και επομένως αξιοποιεί πολύ το ρήμα. Αναλυτικότερα, χρησιμοποιεί κυρίως ρήματα δράσης (π.χ. πάω να τρέξω)και έκφρασης σκέψεων και συναισθημάτων (π.χ. εκείνος θύμωσε)*

ΑΣΚΗΣΗ 2: Να συντάξετε την πρώτη πρόταση του κειμένου.

είδα..... μια ταινία

στον κινηματογράφο που δηλώνει (ποια επιρρηματική έννοια;).....

- ✓ Γιατί παραλείπετε το υποκείμενο;
- ✓ Ποια είναι η ΟΦ αυτής της πρότασης;

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: **||** τόπος, τρόπος, χρόνος, αιτία, σκοπός, ποσό, εναντίωση, αναφορά, προϋπόθεση, αποτέλεσμα κ.α

ΑΣΚΗΣΗ 3: **πολύ, αργά** :Τι μέρος του λόγου είναι αυτές οι λέξεις; Ποια επιρρηματική έννοια εκφράζουν;

Διαπιστώνω για το ρήμα ότι ... (σελ. 84)

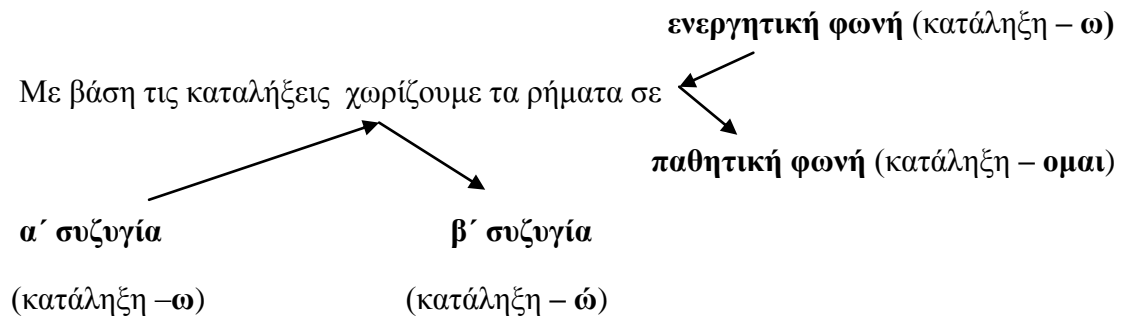
B2.1 ΑΣΚΗΣΗ 4: Αφού διαβάσετε το *θυμάμαι ότι* σελ. 85, να υπογραμμίσετε τα ρήματα του αποσπάσματος «Δεν κοιμήθηκα εκείνη την νύχτα... ήταν αηδία»

(κειμ.3) και να αναγνωρίσετε σε ποιο πρόσωπο και σε ποιον αριθμό βρίσκεται το καθένα.

B2.2 ΑΣΚΗΣΗ 5: Αφού διαβάσετε την παρακάτω θεωρία, να εντοπίσετε στο κείμενο 3 :

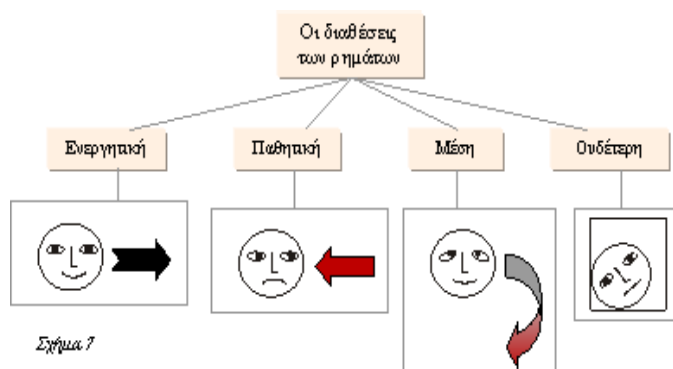
α) Ένα ρήμα σε α' συζυγία και ένα σε β' συζυγία.

β) Ένα ρήμα σε ενεργητική φωνή και ένα σε παθητική φωνή.

Μερικά ρήματα σχηματίζουν μόνο την παθητική φωνή και αυτά λέγονται αποθετικά. πχ. αισθάνομαι, δέχομαι κ.α.

ΑΣΚΗΣΗ 6: Μπορείτε να εντοπίσετε στο κείμενο 3 κάποια αποθετικά ρήματα;

B2.3 ΑΣΚΗΣΗ 7: Αφού διαβάσετε τη θεωρία με τις διαθέσεις και παρατηρήσετε και το διπλανό σχήμα, να βρείτε τη διάθεση των ρημάτων που

υπάρχουν στα παρακάτω παραδείγματα:

- α) Εργάζομαι σε ένα εργοστάσιο και συχνά κάνω υπερωρίες.
- β) Τεράστιες εκτάσεις δασών κάηκαν και πολλές καλλιέργειες καταστράφηκαν.
- γ) Ο δυνατός αέρας ξερίζωσε δέντρα, έριξε στέγες, προξένησε καταστροφές.
- δ) Ο πατέρας μου κάθε μεσημέρι, μετά τη δουλειά του, αναπαύεται για λίγο.
- ε) Όποιος πεινάει, καρβέλια ονειρεύεται.

ΑΣΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ:

- στ) Όταν κοιμάται ο γιόκας μας, ψωμί δε μας γυρεύει.
- ζ) Για χάρη του βασιλικού ποτίζεται και η γλάστρα.

B2.4 ΑΣΚΗΣΗ 8: α) Ποιοι είναι οι 8 χρόνοι της ελληνικής γλώσσας και ποια η σημασία τους;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

β) Να γράψετε το ρήμα δοκιμάζω σε όλους τους χρόνους και στις δύο φωνές

γ) Ποιες χρονικές βαθμίδες υπάρχουν;

ΑΣΚΗΣΗ 9: Συμπληρώστε το πινακάκι στη σελ. 89 του βιβλίου.

ΠΟΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζει ο ομιλητής την ενέργεια που δηλώνει το ρήμα.

μη συνοπτικό: κάτι γίνεται χωρίς διακοπή, με επανάληψη, διάρκεια

συνοπτικό: κάτι έγινε ή πρόκειται να γίνει σε μια στιγμή.

συντελεσμένο: κάτι παρουσιάζεται σαν τελειωμένο.

ΑΣ

α) στέκομαι, στεκόμουν, θα στέκομαι

β) μίλησα, θα μιλήσω

γ) έχω φωνάξει, είχα φωνάξει, θα έχω φωνάξει.

Σε ποιους χρόνους βρίσκονται τα παραπάνω ρήματα; Τι κοινό παρατηρείτε ότι έχουν τα ρήματα της ομάδας (α), της (β) και της (γ) μεταξύ τους;

ΑΣΚΗΣΗ 11: Τι δείχνει η κατάληξη ενός ρήματος; Να κυκλώσετε τα σωστά: πτώση, γένος, αριθμό, πρόσωπο, χρόνο, ποιόν ενέργειας, φωνή, διάθεση.

Ε. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΧΡΟΝΩΝ

Σελ. 91 Ακούω και μιλώ (ερωτήσεις 1-3) // σελ. 94 ερ. 5 //σελ.95 ερ.2

συμπεραίνω ότι ... (σελ .95)

ΑΣΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ:

Τετράδιο Εργασιών σελίδα 49 (κείμενο 3 ερωτήσεις 2,3,4)